

Yeni (Revize) AB Çerçeve Atık Direktifinden Notlar

Sayın Meslektaşlarımız,

14'üncüsü yapılan İstanbul Uluslararası Ambalaj Fuarını geride bırakmış bulunuyoruz. Bu fuar dolayısıyla düzenlediğimiz 'AB ve Türkiye'de atık yönetim politikaları ve uygulamalar' konulu panelde yabancı ve yerli değerli konuklarımız vardı. Bu konu ile ilgili haberimizi ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz. Biz ise bu sayımızda, bu panelin de kısmen konusu olan yeni (revize) 'AB çerçeve atık direktifi'nin önemli maddelerini aktarmaya çalışacağız.

Malumlarınız olduğu üzere AB Komisyonu 'atıkların önlenmesi, azaltılması ve geri dönüşümü' için hazırladığı tematik stratejiye uygun olarak; atık yönetiminin hayat döngüsü kavramı dahilinde bütünsel olarak ele alınabilmesi, üye ülkelerdeki uygulamalarda yorum farklılığının giderilebilmesi, tanımlamaların daha açık ve net hale getirilmesi, atık üretimi ile ekonomik büyüme ilişkisinin koparılması ve böylece AB'nin bir geri dönüşüm toplumu olmasını hedefleyen Çerçeve Atık Direktifinin revizyon taslağını 2005 yılsonunda AB Parlamentosuna ve Bakanlar Konseyine sunmuştu. AB Parlamentosunun ilgili ilk oturumunda (first reading) taslak konusunda aldığı kararlar hakkında bilgileri ve yaptığımız yorumu Bültenimizin daha evvelki sayılarında yayınlamıştık.

Parlamento ve Konseyde yapılan tartışmalar, görüşmeler yaklaşık 2 sene sürdü ve nihayet Haziran 2008 ayı içinde iki tarafın temsilcilerinin uzlaşmaya vardığı metin Parlamentoda onaylandı. Yeni (revize) metin bazı yeni kavramlar ve yeni yükümlülükler getirdi; mevcut bazı kavramlar ve yükümlülükler de yeniden tanımlandı/daha net hale getirildi, veya şartlara bağlandı. Bu uzlaşma, her zaman olduğu gibi, konulara daha katı yaklaşan çevreci gruplarda biraz memnuniyetsizlik yarattı. Maliyetleri karşılama açısından ise 'kirleten öder' prensibi değişmedi. Yeni Direktifte ayrıca tehlikeli atıklar ve atık yağlar ile hükümler de yer aldı.

Başlangıç olarak Direktifin 3.1 maddesinde yer alan 'Atık' tanımını verelim: Sahibi tarafından atılmak istenen veya atılmaya niyetlenen veya atılması talep edilen obje veya madde.

Direktif maddeleri içinde en önemli olarak gördüğümüz ve bu yazımızda bahsedeceğimiz konular;

Atık yönetim hiyerarşisi, atık sayılmaktan çıkma durumu, yan ürün/atık ayrımı, artan üretici sorumluluğu, atık önleme/azaltma hedefleri, programları ve kriterleri, tekrar kullanım (reuse), ayrı toplama ve geri dönüşüm kotaları, atık yönetiminde kendine yeterlilik ve atığın en yakın yerde bertarafı ilkesi, atıkları yakarak enerji elde edilmesinin geri kazanım sayılması için enerji verimliliği formülü.

a. Atık yönetim hiyerarşisi: AB Komisyonu teklif taslağında üçlü hiyerarşi öngörmüştü (önleme/azaltma, geri kazanım, bertaraf), ancak bu durumun atık yakarak geri kazanımı teşvik edeceğini düşünerek karşı çıkan Parlatentonun ısrarı ile zaten bir anlamda genel kabul gören beş basamaklı atık hiyerarşisi (önleme/azaltma, tekrar kullanım, geri dönüşüm, geri kazanım, bertaraf) resmi hale getirildi, ancak bir elastikiyet sağlanarak gereğinde hayat döngüsü kavramı kullanılarak bu hiyerarşide duruma göre değişiklik yapılabileceği hükmü de madde içinde yer aldı. Böylece atık yönetiminin bütünsel (holistik) bakış açısı içinde değerlendirilmesi gereği bir yerde resmîyet kazanmış oluyor.

b. Yan ürün/atık ayrımı: Bu konu en çok tartışılan maddelerden biri idi ve özellikle gıda sanayicileri diğer kullanıcılara sattıkları yan ürünlerin atık statüsüne tabi olmamaları ve maliyetlerinin yükselmemesi için uğraş verdiler. Bu konuda 4 adet kriter belirlendi. Eğer bir proses sonucu meydana gelen ve esas itibari ile prosesin hedeflediği ana ürün olmayan bir madde aşağıdaki kriterleri karşılıyorsa yan ürün sayılacak ve atık statüsüne girmeyecektir:

- Kesin olarak bir kullanım sahası varsa,
- Normal endüstriyel uygulamalar dışında, kullanımı ilave bir proses gerektirmiyorsa,
- Madde, bir üretim prosesine entegre olarak oluşuyorsa,
- Maddenin bilahare kullanımı legal ve çevreye ilave bir yük getirmiyorsa (alternatif madde kullanımına göre ölçüldüğünde diye yorumluyorum)

Ayrıca Komisyon kendisine bağlı bir Komitenin yardımı ile yukarıdaki kriterler ışığında bir takım spesifik maddelerin yan ürün veya atık olarak değerlendirilmesini kolaylaştıracak ilave şartları belirleyecek ve yayınlacaktır. Endüstrinin bu konuda Direktife daha kesin hükümler konulması

tabeli ise hukuki ihtilaflar yaratabileceği endişesi ile kabul edilmemiştir.

c. Atık sayılmaktan çıkma durumu (end of waste status): Direktifin 3.1 maddesindeki 'Atık' tarifine giren belirli atık maddeler geridönüşüm işlemlerinde kapsayan bir geri kazanım (recovery) sürecinden sonra aşağıdaki şartlara tabi olarak, atık olarak addedilme durumundan çıkacaklardır:

- sözkonusu maddenin spesifik amaçlar için yaygın kullanım alanı olması,
- sözkonusu madde için bir pazar veya talep bulunması,
- sözkonusu maddenin spesifik amaçlar için teknik şartları sağlama ve ürünler için istenen standartlara ve mevzuata uygun olması,
- sözkonusu maddenin kullanımı genel olarak değerlendirildiğinde çevreye ve insan sağlığına kötü etki yapmaması

Yukardaki b maddesinde ki Komite prosedürü, c maddesindeki kriterler çerçevesinde bu maddenin uygulanma detay ve şartlarının belirlenmesinde işletilecektir.

Bu madde, bizim ambalaj atıkları kontrol yönetmeliğimizde tanımlanan "ambalaj atığı" tanımını değiştirebilecek ve böylece, satış noktaları ve fabrikalardan çıkan nakliye ve dış ambalajlar, geridönüşüme önhazırlık olarak bu tesisler dahilinde ayırma, presleme vb ön işlemlere tabi tutulduklarında (zaten önemli ölçüde bu şekilde yapılıyor) ve bilahare geridönüşüm tesislerine sevk edildiklerinde, bu işlemler sözkonusu Direktifin EK 2 (geri kazanım operasyonları dökümü) R12 maddesi kapsamına girdiğinden, artık atık olmaktan çıkacaklardır.

Bu konu iyi anlatılabilirse 'bedelsiz verme' konusundaki hukuki ihtilafın büyük ölçüde çözüleceğini umuyorum.

d. Artan üretici sorumluluğu: Atıkların önlenmesini/azaltılması, tekrar kullanımı, geri dönüşümü ve geri kazanımını desteklemek ve sağlamak için Üye ülkeler; ürünleri geliştiren, üreten, işlemlerden geçiren, satan veya ithal eden kişilere veya şirketlere artan üretici sorumluluğunu yükleyebileceklerdir. Bu yükümlülükler, iade edilen ürünleri ve ürünler kullanıldıktan sonra oluşan atığı geri alma, bilahare bu atıkların uygun şekilde işlemlerden geçirilmesini yönetme ve tüm bu aktivitelerin finansal sorumluluğu olabilir. Ayrıca sözkonusu ürünlerin tekrar kullanılabilme ve geri dönüşebilme imkanları hakkında da kamuoyunu bilgilendirme zorunluluğu da bu sorumluluğa dahil edilebilir. Artan üretici sorumluluğunu uygularken üye ülkeler iç pazarın yani bir anlamda rekabetin menfi etkilenmemesine dikkat edeceklerdir.

Daha evvelki çerçevede atık direktiflerinde yer almayan ama önemli ölçüde diğer ilgili direktifler ve üye ülke mevzuatları ile belli ölçüde uygulanan bu sorumluluklar böylece bu Direktifte de yer alarak resmîyet kazanmış oluyor.

e. Atık önleme/azaltma hedefleri: Yazımızda bahsedeceğimiz geri dönüşüm hedefleri konulmasında olduğu gibi yine atık azaltma/önleme hedeflerinde de ısrarcı oldu ancak hem Konsey hem de Komisyonun üye ülkelerin halihazırdaki atık yönetim altyapılarının farklı oluşu ve bu konunun biraz geliştirilmeye muhtaç olduğu gerekçesi ile itirazları üzerine, hedeflerin 2020 yılı baz alınmak sureti ile 2014 yıl sonuna kadar belirlenmesi, ayrıca Komisyonun 2011 yıl sonuna kadar atık üretimi ve atık önleme/azaltma için kapsam belirlenmesi için rapor hazırlaması, Avrupa'nın şimdiki tüketim paternlerinin değiştirilebilmesi için aksiyon planı belirlemesi ve ürünler için eko dizayn politikasını teşvik edecek tedbirler önermesi kararlaştırıldı.

f. Atık önleme/azaltma programları ve kriterleri: Üye ülkeler Direktifin yürürlüğe girmesini takiben 5 yıl içinde atık önleme/azaltma programlarını hazırlayacaklar, gereğinde bunları atık yönetim planlarına entegre edebileceklerdir. Bu programlarda her üye ülke hedeflerini ortaya koyacak (ekonomik büyümenin çevresel etki ile doğrudan ilişkisini koparmak amacı ile) ve bu Direktifin ekinde verilen atık önleme/azaltma ile ilgili olarak belirlenen önlemlerin bir değerlendirmesini yapacaktır. Üye ülkeler bu programlarda belirledikleri önlemlerin hedefine ne derece ulaştığının izlenmesi kontrolü için kalitatif ve kantitatif karşılaştırmalı ölçütler geliştirebilirler. AB Komisyonu da bu programların hazırlanmasında üye ülkelere yardımcı olmak amacı

ile bir ortak bilgi paylaşım sistemi kuracaktır ve kılavuz ilkeler geliştirecektir.

g. Tekrar kullanım, ayrı toplama ve geri dönüşüm hedefleri: Bu maddenin ilk fıkrasında üye ülkelerin tekrar kullanımı (re-use) teşvik etmeleri öngörülmektedir. Gerektiğinde tekrar kullanıma yönlendirme yapmak için satınalma kriterlerinin ve ekonomik enstrümanların kullanılabilmesi öngörülmektedir, ki bu durumun özellikle tekrar kullanım kotalarının istismar edildiğini öne süren özellikle içecek üreticilerinin hoşuna gitmediğini düşünüyorum, Komisyon da pek hoşnut olmayabilir. Maddeye bir yenilik olarak geri dönüşüm işlemlerinin kalitesini arttırmak amacı ile 2015 yılına kadar en azından kağıt-karton, metal, plastik ve cam için ayrı toplama sistemleri oluşturulması, ayrıca 2020 yılı itibari ile; evlerden ve evsel atık çıkaran benzeri yerlerden en azından kağıt-karton, metal, plastik, cam atıkların tekrar kullanımı ile beraber geri dönüşüm oranlarının ağırlık bazında en az % 50'ye ulaşması, inşaat ve hafriyat atıkları tekrar kullanımı, geri dönüşümü ve geri kazanımının ise en az ağırlıkça % 70'e ulaşması hedeflenmiştir.

Madde bununla beraber bazı üye ülkeler için geçiş süreleri olabileceğini (Komisyon karara bağlayacaktır), Komisyonun 2014 yılsonuna kadar uygulamalarla ilgili olarak raporlama yapacağını ve üye ülkelerin her 3 yılda bir hedeflere ulaşma konusunda yaptıkları çalışmalarını Komisyona raporlamalarını hükme bağlamıştır.

h. Atık yönetiminde kendine yeterli ve atığın en yakını beratarafı ilkesi (self-sufficiency and proximity): Bu madde daha evvelki Direktifte de mevcuttu ancak daha zayıf ifadeler yer alıyordu. Özellikle Almanya'dan Doğu Avrupa ülkelerine atık ihracatı ve bunun çeşitli şekillerde istismar edilmesi, bir takım sahtekarlıklar yapılması, bu ülkelerin şiddetli itirazına ve yasaklama tedbirlerine teşebbüs etmelerine, bunun da hukuki ihtilafı açtığı görüldü. Neticede, yakarak enerji geri kazanımı ile (geri kazanım lisansı almış yakma tesisleri için geçerli, bir sonraki maddede bahsedeceğimiz) amacı ile bir üye ülkeden diğerine ihraç edilecek atıkların, ithalat yapacak ülkenin kendi atık yönetim planlarını bozması ve işlemlerin kalitesini düşürmesi durumunda, bu ithalata izin vermemekte serbest olacağı hükme bağlandı. Ayrıca 2006 yılına yayınlanan 'AB atık taşıma regülasyonuna' göre, ihraç ülke makamları da gereğinde atık ihracına izin vermeyebilecekler.

Atıkların bertarafı konusunda da üye ülkelerin kendilerine yeter hale gelmesini amaçlamaları ve atıkların en yakın bölgede geri kazanımı ve bertarafı için tedbirler almaları öngörülmüyor. Tabii ki bir elastikiyet faktörü olarak bu prensiplerin Topluluk bütünü prensibi içinde yorumlanması gerektiği ve

her ülkeden her türlü tesisi bulundurmasının beklenemeyeceği belirtiliyor.

i. Atıkları yakarak enerji elde etmenin geri kazanım (recovery) sayılabilmesi için enerji verimliliği şartı: Malumunuz olduğu gibi AB'de yaygın olarak atıkların yakılmasına ve bunun geri kazanım sayılmasına karşı bir oluşmuş tepki var ve bu durumun gittikçe geri dönüşüm faaliyetlerini zayıflatacağını düşünüyorlar ve yakmanın bertaraf işlemi olarak sayılması gerektiğini savunuyorlar. Ayrıca Uzak Doğu'ya ihraç ettikleri ambalaj atıklarını gün gelip de o ülkeler almazsa yakmaktan başka çare var mı diyen ve telaşlanan bir kesim de mevcut. AB Komisyonu bu endişeleri dikkate alırken aynı zamanda da gereğinde hayat döngüsü kuralı uygulamalarının atık hiyerarşisinde değişikliğe cevaz verebileceği gerekçesi ile, yakma tesisleri için enerji verimliliği formülünü teklif etti (Direktif ekinde verilmiştir) ve çok tartışmalı görüşmelerden sonra kabul edildi. Bu duruma göre atık yakma işlemi'nin geri kazanım (recovery) sayılabilmesi için:

1 Ocak 2009 tarihine kadar, operasyonda olan ve gerekli izinleri almış olan atık yakma tesislerinde enerji verimliliği min. % 60, 31 Aralık 2008 tarihinden sonra izin alacak yakma tesisleri için enerji verimliliği min. % 65 olacaktır. Bu rakamlara da ilave yatırımlar gerektirebileceği için yakma tesisleri itirazlarda bulundular. Ancak bir elastikiyet olarak Komisyonun, kullanılacak ısı enerjisi yönünden coğrafi bölgenin iklim koşullarını da bu konuda dikkate alabileceği hükümü getirildi.

Son aldığımız habere göre bu maddenin Bakanlar Konseyinde oylaması yapılırken İrlanda ve özellikle Almanya'dan gelen atıklardan dolayı çok şikayetçi olan Çek Cumhuriyeti muhalif kalmışlar.

Sayın Meslektaşlarımız, Böylece yeni Direktifte yer alan maddelerden bir kısmını özetlemiş bulunuyoruz, bizim yorumumuza göre en önemlilerini seçtik. Haziran ayında Parlamentoda kabul edilen metin, 20 Ekim 2008 tarihinde de Bakanlar Konseyinde son şeklini aldı. Üye ülkeler 12 Aralık 2010 tarihine kadar yeni Direktifi kendi mevzuatlarına adapte edecekler ve atık yönetiminde daha etkili olabilecekler, bu da bazen karamsar yorumlara sebep oluyor ama tercih bu şekilde. Ancak yakın tarihte İtalya'da yaşanan atık skandalı bile bu işlerin kendi dinamiğine bırakılmayacağını da bir göstergesi. Bu vesile ile AB Komisyonu da birçok ev ödevini üstlenmiş oluyor. Bir şeyi hazırlıyorlar, hazırlıyorsunuz, hazırladığınızı çalışma epey tenkide uğruyor, iş sonuçlanınca da hadi bakalım sana ilave ev ödevi diyorlar. Bu da bir nevi hayat döngüsü.

Hepinize saygılar sunarım.

“Ambalaj ve Çevre” Seminerimizden İzlenimler

Bu yıl 14'üncüsü düzenlenen İstanbul Ambalaj Endüstrisi Fuarımız esnasında, 24 Ekim Cuma günü “AB ve Türkiye’de Atık Yönetimi Politikaları ve Uygulamalarında Yeni Gelişmeler / Ambalaj İlişkisi” konulu bir panel düzenledik.

ASD Yönetim Kurulu Danışmanımız Salih Zeki Öçal’ın moderatörlüğünü yaptığı panel, ASD Yönetim Kurulu Başkanımız Kurt Kuruç, EUROPEAN (Ambalaj ve Çevre Konuları ile İlgili Avrupa Endüstri Organizasyonu) Çevre Mevzuatı Komitesi Başkanı Elisabeth Comere, ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı) Endüstri İlişkileri Bölüm Müdürü Alphan Eröztürk, T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı Ambalaj Atıkları Şubesi’nden Çevre Mühendisi Hülya Çakır ile Bakanlığın Tehlikeli Atıklar Şubesi’nden Ziraat

Mühendisi Cenk İ. Akkuş gibi değerli panelistlerin sunumlarıyla zenginleşti.

Fuar katılımcıları, sektörümüzden uzmanlar ve üniversitelerin ilgili bölümlerinden gelen öğrencilerin dinleyici olarak ilgi gösterdikleri panelde, Türkiye ve Dünya’da sektörümüzü ilgilendiren gelişmeler ve yönetmeliklerin uygulamalarında yaşanan sıkıntılar dile getirildi.

Birinci oturumun konusu, AB ve Türkiye’de mevzuat ve yönetmelik uygulamalarıydı. İlk sunumu “20 Ocak 2008 tarihli AB Atık Çerçeve Taslak Direktifinin ilgi çeken noktalarından ve AB Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Direktifini etkileyebilecek eğilimlerden bahseden, yabancı konuğumuz Elisabeth Comere gerçekleştirdi.

Comere’nin ardından söz alan Hülya Çakır, 24 Haziran 2007 tarihinde revize edilen Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği konusunda yapılan çalışmaları ve yaşanan sıkıntıları dile getirdiği konuşmasında, Yönetmelikte var olan fakat henüz uygulamaya geçilemeyen Ambalaj Komisyonunun da yakın bir zamanda etkinleştirileceğinin müjdesini verdi.

Çevre ve Orman Bakanlığı Tehlikeli Atıklar Şubesi’nden Cenk İ. Akkuş da yaptığı konuşmada Ülkemizde Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve uygulamada yaşanan sıkıntılara dikkat çekti.

Panelin ikinci oturumunda, Elisabeth Comere “Sürdürülebilir Tüketimde Ambalajın Rolü” başlıklı konuşmasında AB mevzuatındaki gelişmelerden, Satış Noktalarının çevre ile ilgili uygulamalarından,

LCA (Yaşam Döngüsü Analizi)’nin rolü ve Karbon Ayak İzi (carbon foot print)’nin hakkında bilgiler verdi.

ÇEVKO’dan Alphan Eröztürk de, yetkilendirilmiş tek kuruluş olan ÇEVKO kurulduğu 1991 yılından başlayarak, 2005 yılında yetkilendirilmiş kuruluş olması ile de birlikte yaptıkları çalışmalardan bahsettiği sunumunda ilerlemeyi gösteren rakamlara da yer verdi. Yönetmelik dahilinde, 2005 yılında 248 piyasaya süren firmanın sorumluluklarını üstlenerek başlayan ÇEVKO’nun, 2008 yılında anlaşma yaptığı ekonomik işletme sayısını 780’e çıkardığını açıkladı. Yine ÇEVKO-Belediye işbirliği içerisinde ambalaj atıklarının ayrı olarak toplandığı konut sayısının 2005 yılında 251.553 bin iken, 2008 yılında 1.259.308 milyona ulaştığını söyledi.

Ayrıca Alphan Bey sunumunda bölgelerde yapılan kaynağında ayrı toplama, öğrencilere ve konutlara yönelik bilgilendirme ve piyasaya sürenlerin sorumlulukları dahilinde yapılan çalışmalar hakkında bilgi verdi.

Gündemde olan bu konuların bizzat mevzuatı hazırlayan uzmanlar tarafından tartışıldığı için önem taşıyan Panel, Yönetim Kurulu Başkanımız Kurt Kuruç’un “Ambalaj Atığı ve Türkiye Perspektifi” başlıklı sunumu ile yaptığı panel değerlendirmesi ve kapanış konuşmasının ardından son buldu.

■ Panele ait sunumlara ulaşmak için lütfen ilkaykiran@ambalaj.org.tr adresinden İlkay Kiran ile bağlantıya geçiniz.

Kağıt torbada kalitenin sırrı

www.upm-kymmene.com

UPM Bag Papers

Avrupa Komisyonu Ülkelerin Geri Dönüşüm ve Geri Kazanım Oranlarını Açıkladı

2006 yılına ait ambalaj atığı geri dönüşüm oranları ve ülkelerin ulaştığı oranlar Avrupa Komisyonu tarafından açıklandı.

	Geri kazanım oranı ve yakma	Toplam Geri dönüşüm oranı	Cam	Plastik	Kâğıt ve Karton	Metal	Ahşap
Avusturya	87,5	68,4	84,5	35,8	87,0	59,6	16,9
Belçika	94,5	79,0	99,8	38,6	89,1	93,2	63,8
Bulgaristan	30,0	30,0	56,0	17,3	45,5	5,7	0,0
Kıbrıs	25,2	25,2	7,6	14,5	38,0	73,8	23,1
Çek Cumhuriyeti	68,9	63,4	70,5	44,3	90,8	47,1	21,2
Danimarka	94,2	56,2	115,1	20,3	62,2	64,2	33,9
Estonya	50,1	45,7	48,5	33,7	55,2	52,5	17,2
Finlandiya	77,4	49,1	74,0	15,9	86,1	58,9	7,7
Fransa	64,1	54,8	59,5	19,0	84,6	65,2	20,1
Almanya	88,4	66,5	82,4	41,3	80,2	88,8	30,0
Yunanistan	Veri yok	42,8	25,3	10,0	70,0	46,9	58,3
Macaristan	51,1	49,9	20,7	20,4	94,2	64,2	20,6
İrlanda	57,3	54,5	62,1	20,1	73,7	45,5	77,1
İtalya	65,3	59,4	58,9	27,4	66,6	63,9	53,2
Letonya	Veri yok	Veri yok	Veri yok	Veri yok	Veri yok	Veri yok	Veri yok
Litvanya	38,4	37,0	31,0	26,7	59,5	59,6	18,4
Lüksemburg	92,5	63,8	92,8	31,8	71,6	78,2	31,1
Malta	10,8	10,8	14,3	7,4	11,2	7,0	12,7
Hollanda	62,1	60,0	78,5	24,3	71,7	81,7	39,1
Polonya	47,9	37,1	34,4	24,6	51,0	43,8	15,6
Portekiz	55,9	51,4	46,0	15,4	68,2	61,5	73,3
Romanya	35,7	28,6	7,5	17,0	55,7	77,2	3,3
Slovenya	46,0	40,0	38,0	39,0	66,0	19,0	5,0
Slovakya	39,3	36,3	14,6	39,7	60,8	23,8	2,6
İspanya	60,7	54,0	50,6	22,4	71,4	62,3	49,8
İsveç	80,8	58,1	91,4	43,8	72,0	70,8	16,6
İngiltere	62,1	57,5	51,4	22,0	78,0	53,1	72,8

Bu aybaşında DG ESTAT'ın web sitesinde yayınlanan bu verilere göre Çek Cumhuriyeti AB'ye üye yeni devletler arasında olmasına rağmen, geri dönüşüm ve geri kazanım oranları ile üst sıralardaki yerini aldı. Çek Cumhuriyeti'nin 2006 yılı için ambalaj atıklarının toplam geri dönüşüm oranı % 63,4, yakma ve diğer

yöntemler ile geri kazanım oranı ise % 68,9 olarak açıklandı. Geri dönüşüm oranlarının malzeme bazında dağılımı ise şu şekilde; ise camda % 70,5, plastikte % 44,3, kâğıt/kartonda % 90,8, metalde % 47,1 ve ahşap ambalajda % 21,2

Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Direktifine göre,

AB üye ülkelerin 31 Aralık 2011'e kadar camda % 60, kâğıt/kartonda % 60, metalde % 50, plastiklerde % 22,5 ve ahşap ambalajda % 15 geri dönüşüm oranlarına ulaşmaları bekleniyor. DG Çevre Departmanı bugünlerde 3 yıllık bilgileri toplayarak 9 Aralık 2008'e kadar genel bir rapor yayınlayacaklarını açıkladılar. ■

Lösemili Çocuklar Köyü Desteyinizi Bekliyor!

**Lösemili çocuklar keyifle ve mutlulukla yaşayacakları
yeni bir dünyaya kavuşuyor!**

İnşaatı süren Lösemili Çocuklar Köyü'nü tamamlamak için
siz de koyun taşın altına elinizi,
bu güzel dünyanın kalıcı yapıtaşlarından biri de siz olun!

Bağışlarınız için tüm bankalardan

LÖSEV 0660

Kısa mesajla bağışlarınız için

AVEA - TURKCELL **3406**
VODAFONE

Faturalık hatlardan 3406'ya boş mesaj yollayarak lösemili çocuklarımıza
10 YTL bağışlayabilirsiniz. Servis bedeli 10 YTL+2 SMS'dir.

Ayrıntılı bilgi için: www.losev.org.tr

ANKARA: 447 06 60 Alev Ünverdi • **İSTANBUL:** 268 68 68 Zuhâl Ön • **İZMİR:** 381 66 44 Gökçe Yenilmez

Ayrıca Ankara ve İstanbul'da yapılacak olan "Lösemili Çocuklar Kenti" için arsa arayışımız devam etmektedir. Devletten ve duyarlı kişilerden destek bekliyoruz.